

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izbaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in upravnništvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“,
Poljske ulice št. 10.

Najnovejša določba S. R. C. o petji in koralnih knjigah.

„Cerkv. Glasbenika“ 10. števil. je prinesla o petji in koralnih knjigah izvirni S. R. C. dekret, ki so ga sv. oče Leon XIII. dne 7. julija 1894. potrdili ter zapovedali, da se razglasi. Mestu slovenskega prevoda, kateri bi vsaj toliko prostora zavzemal, kolikor ga obsega izvirnik, podajamo tu č. gg. bralcem v lažje razumevanje ob kratkem tek misli le-té imenitne določbe.

Dekret se razcepi v štiri dele.

V prvem (od besed *Quod S. Augustinus* začenši do *Incoepa tamen*) se poudarja, kako da se je sv. Stol vedno prizadeval, gregorijanskemu petju dati tako obliko, da se more povsod doseči ne le edinstvo v liturgiji, temuč tudi edinstvo v petji. Veliko je v to pomogla „*editio Medicea*“, sestavljena s pomočjo največjih mojstrov petja, kakoršen bil Palestrina in učenci njegovi.

Drugi del (od besed *Incoepa tamen* do *Verum, quemadmodum*) kaže, kako so se ti napori še le v sedanjem času ugodno zvršili in to po preustrojni in novem natisku liturgičnih pevskih knjig ugledom papeža Pija IX. in Leona XIII. Iz lista Pija IX. z dne 30. maja 1873. in Leona XIII. z dne 15. novembra 1878. navajajo se doslovno ona mesta, katera jasno izrekajo namcn sv. prestola, da naj škofje edine te avtentične t. j. edine od cerkve potrjene pevske knjige za svoje škofije v porabo vzamejo ter da se tako povsod, kakor gledé vse liturgije, enako tudi gledé petja edinstvo z rimsko cerkvijo povrne in ohrani.

V tretjem delu (od besed *Verum, quomodo* do *Attamen postremis*) se razlaga, kaj da je sv. Stol v brambo teh „kornih knjig sv. cerkve“ — (*chorici Ecclesiae libri*) že storil nasproti onim, kateri so se drznili o njih pravotnosti dvomiti ali jo celó pobijati, „na žalost vsih onih, kateri so po pravici in resnici uverjeni, da se moramo gledé edinstva v cerkvenem petju le apostolskemu stolu uklanjati“. Navaja se zopet določba S. R. C. z dne 10. aprila 1883. nasproti kongresu v Arezzi (l. 1882), katera sicer dovoljuje vsakteremu znanstveno razpravljati prvotno obliko liturgičnega petja, a „v prihodnje vsako dvojbo in besedičenje o pravotnosti in zakonitosti iz-

danih pevskih knjig onim prepoveduje, kateri sv. Stolu hočejo v resnici pokorni biti.*

Četrty del (od besed *Attamen postremis* do konca) govori, kako so v kljub temu poslednja leta zopet nastale stare ovire in nova nasprotstva bodi si proti v nji nahajajočemu se petju samemu, takó, da so mnogi, katerim je edinost liturgičnega petja pri srci, zahtevali, naj se vsako drugo petje kar naravnost prepové. Da se torej vsaka dvojba in negotovost v prihodnje tem gotovejše prepreči, zapové zbor za svete obrede (S. R. C.), da dosedanje določbe gledé izdaje in nje zakonitosti tudi v prihodnje veljavne ostanejo. Kar se tiče rabe drugih pevskih knjig po posameznih cerkvah, jih apostoljski stol, ako so postavno vpeljane in se še rabijo, sicer ne prepoveduje, vendar pa z nova „nujno opominja škofe vsih krajev in vse one, kojim je dolžnost skrbeti za cerkveno petje, rabijo naj navedeno izdajo pri liturgičnih slovesnostih, da se ohrani edinost in enakost v petji.

Da se vsim prihodnjim napadom na izdajo (Pustet, Ratisbona), oskrbljeno po sv. prestolu, v okom pride, opustilo se je v dekretu imenovanje kraja in tiskarja. Knjige se imenujejo kratko „*libri chorici Ecclesiae*“, t. j. korne knjige sv. cerkvi lastne. To zadostuje vsakteremu, komur je sv. Stol več, nego njegova lastna sodba in volja.

Spomini na 14. občni zbor cecilijanskega društva v Rezu.

Píše F. F.

(Dalje.)

Kmalu po končani službi božji napotili smo se zopet proti Erhardovi hiši, kajti ob 11 1/4 imelo se je tamkaj vršiti slavnostno zborovanje. Ob določenem času je bila prostorna dvorana popolnoma natlačena. Najbolje so bili zastopani duhovniki, učitelji in pevovodje. Zborovanje je počastil tudi sam škof regensburški. Predsednik Schmidt pozdravi najprvo mnogoštevilne zborovalce in goste, v prvi vrsti pa škofa Ignacija. Zahvali se mu za veliko naklonjenost, katero skazuje cecilijanskemu društvu in ga prosi, naj blagovoli blagosloviti ves zbor. Na to vstane škof sam ter se s kratkimi a prisrčnimi besedami obrne do zborovalcev in jim polaga na srce, v kakem duhu naj gojé cerkveno glasbo. Konečno podeli više-pastirski blagoslov, katerega sprejmejo navzoči klečé.

Na to stopi na oder profesor dr. Walter iz Landshuta, kateri je prevzel govor v proslavo 25 letnice cecilijanskega društva. Ta govor je bil v vsakem oziru dovršen in občinstvo ga je poslušalo z velikim zanimanjem. Žal, da ni mogoče tu vsega priobčiti, ker sicer bi bil spis preobširen. Govornik je z izbranimi besedami na kratko pokazal, koliko je že storilo cecilijansko društvo v prosep cerkvene glasbe. Omenil je, v kako žalostnem stanu se je nahajala cerkvena glasba, predno je bilo ustanovljeno cecilijansko društvo. Pač so tudi druge umetnosti zašle s pravega pota, ali tako globoko se ni

pogreznila nobena, kakor ravno cerkvena glasba. Iz onih muzikalij, ki so bile od l. 1750. pa do srede sedanjega stoletja odločene za službo božjo, bi lahko sestavili najmičnejše opere in operete. Skladatelji so liturgična določila sv. cerkve popolnoma prezirali. Koralno petje, katero sv. cerkev po pravici imenuje svoje, se je ali sploh opustilo ali pa pelo na tako žalosten način, da se je vernikom pristudilo, drugovercem pa je bilo v posmeh. Da katoliška cerkvena glasba dandanes na tisoč in tisoč korih zopet moli, da je zopet pokorna volji sv. cerkve in ne ljudskemu okusu, da zopet umetnost služi liturgiji in ne nasprotno: to je pred vsem velika zasluga cecilijanskega društva, to je njegov ponos, to njegova slava. In društvo je doseglo to na ta način, da je bilo vselej pokorno sv. cerkvi, papežu in škofom. Nadalje opominja govornik zborovalce, kako naj tudi v prihodnje delujejo za Boga in za sv. cerkev. Cerkvenoglasbeno delovanje mora biti verskega značaja; cerkveno petje mora prihajati iz vernega srca in mora biti dobro delo, s katerimi si zaslužimo sv. nebesa. Cerkvenoglasbeno delovanje mora biti tudi liturgičnega pomena. Katoliška služba božja je silno veličastna, in ravno cecilijanci si morajo prizadevati, da kolikor mogoče povzdigujejo službo božjo z izborno cerkveno glasbo. Cerkvena glasba mora biti apologetično dejanje. Drugoverci očitajo mnogokrat katoliški cerkvi, da peša za starostjo in da nima še toliko moči v sebi, da bi odpravila nedostojnost iz hiše božje. Cecilijanci naj pokažejo s krasno cerkveno glasbo, da je imel popolnoma prav nek protestantovski pastor, ki je že pred 20 leti o priliki cecilijanskega občnega zbora rekel: „Cerkev, katera tako poje, kakor smo slišali na občnem zboru v Reznju, še dolgo ne bode izumrla, taka cerkev ne peša za starostjo“. Zato bodi cerkveno petje glasno, veselo veroizpovedanje pred vsem svetom. Cerkvenoglasbeno delovanje vsakega cecilijanca mora biti tudi estetičnega pomena. Res je sicer, da vsak priprosti zbor na deželi ne more pevati najpopolnejših in najumetnejših skladb; ali oni cecilijanec je najboljši, kateri si prizadeva, da je cerkvena glasba tako popolna, tako idealna, kakor je ravno v njegovih okoliščinah najbolj mogoče. In slednjič bodi cerkvenoglasbeno delovanje tudi socialnega pomena. Istina je, da slaba glasba dela človeka slabega, a dobra dobrega. Zato naj bi cecilijanci tudi v tem oziru blažilno vplivali na ljudstvo, zlasti še v disonanci današnjega časa, ko vlada med ljudstvom nemir in strastna razburjenost. Podajo naj ljudstvu zopet harmonijo in nebeški mir svete glasbe, katera človeka blaži in pomirja ter povzdiguje njegovega duha kvišku proti nebu. A da doseže to cerkvena glasba, treba velikega truda in dela. Zato naj bi zborovalci ponesli s seboj parolo umirajočega rimskega cesarja Septimija Severa. Ko je ležal cesar na smrtni postelji, pristopil je k njemu tribun in ga vprašal, kako naj se glasi parola dotičnega dne. In umirajoči cesar je odgovoril: Laboremus! Delajmo! Da, delajmo, trudimo se neprenehoma v večjo čast božjo in v povzdigo službe božje! — Dolgotrajno, burno odobravanje je bil najboljši dokaz, kako mogočen vtis je napravil izvrstni govor na poslušalce.

Na to nastopi dr. Haberl, kateri je prevzel govor v proslavo tristoletnice glasbenih prvakov, Palestrine in Orlanda. Dasi ta govor ni bil tako umetno sestavljen, kakor prejšnji, vendar je bil silno praktičen in ob enem

zanimiv, zlasti ker ga je znal govornik osoliti z raznimi humorističnimi opazkami. Ker tudi tega govora ni mogoče vsega priobčiti, omenim le na kratko, da je obravnaval govornik dve točki, namreč kakšnega pomena sta bila Palestrina in Orlando za 16. stoletje, in kakšnega pomena sta za skladatelje, pevovodje in pevce 19. stoletja. — Palestrina in Orlando sta živela v istem času, kajti prvi je bil rojen l. 1526., a drugi l. 1532. Oba sta se sešla v Rimu l. 1574. in umrla sta oba v istem letu, namreč l. 1594. Poznala sta se osebno ter spoštovala drug drugega. Oba sta posvetila svoje moči sv. cerkvi, kajti Palestrina je deloval skoraj izključljivo, Orlando pa večidel za cerkev. Ali predno sta začela skladati, sta se resno učila. Palestrina je še le v 28. letu izdal prvo knjigo svojih skladb. V tem naj bi ga posnemali tudi današnji skladatelji. — Pri Palestrininih in Orlandovih skladbah nam je občudovati zlasti troje: melodijo, katera se popolnoma opira na gregorijanski koral; njih ritem, kateri se naslanja le na govoro in je prost naših taktovnih črt; in slednjič harmonijo, ko so glasovi združeni med seboj v lepem soglasju, dasiravno hodi vsak svojo pot. Res, dandanes pravijo mnogi: „Palestrine in Orlanda ne moremo peti“. Ali odgovoriti jim je treba: „Učite se!“ In ako nam porečejo: „Vi lahko tako govorite, ker imate ljudi na razpolaganje, kateri stvar dobro razumejo“, jim zopet odgovorimo: „Te ljudi smo morali tudi učiti!“ In ako nas nadalje vprašajo: „Kako ste to pričeli?“ jim odgovorimo: „Najprvo smo jih učili govoriti, kajti moderna glasba je vzela pevcem govor. Današnji pevci ne pojó teksta, ampak ga le bolj godejo. Ko so se dečki in možje naučili pravilno govoriti, smo jim veleli: „Zdaj pojte skalo in na to gregorijanski koral, na pr. Credo ali psalme.“ Ko je tudi to šlo gladko, smo jim rekli: „Zdaj pa vzemite kar Palestrino in Orlanda, kajti dovolj ste pripravljene, da morete pevati skladbe teh mojstrov“. To je vsa šola. Sevé, kdor hoče pravilno peti te skladbe, mora umeti tudi njihovega duha. Ako se človek vglobi v partiture Palestrininih in Orlandovih skladb, želel bi si najraje angeljskih glasov, da bi mu predavali te umotvore: človeški glasovi mu skoro ne zadostujejo več. V teh skladbah nahajamo nekaj nadzemeljskega; iz njih veje skozi in skozi duh pobožnosti. To pa izvira od tod, ker Palestrina in Orlando sta najprvo tekst preišljevala in na to še le vstvarjala primerne skladbe. Naj bi se tudi današnji skladatelji ravnali po njenem zgledu! Ako hočejo vstvariti kako cerkveno skladbo, naj vzamejo besede, v roke ter jih pobožno preišljejejo. Ako jim ne pride na misel nobena melodija, odprejo lahko „Graduale Romanum“ in tamkaj bodo našli koralno melodijo, da jo vzamejo za podlago svoji skladbi. Samo „laboremus“ (delajmo!) ne zadustuje še, temveč potrebno je pred vsem tudi „oremus“ (molimo!).

Ves govor je bil silno podučljiv in poslušalci so pokazali svojo zadovoljnost z gromovitim odobravanjem, katero se je ponavljalo večkrat med govorom. Na to se zahvali predsednik vrlima govornikoma, ves vesel, da je ravno njima izročil to častno nalogo. S tem je bilo slavnostno zborovanje končano.

(Dalje prih.)

† Žiga Bohinec.

1. novembra t. l. je umrl v Ljubljani gosp. Žiga Bohinec, konzistorijalni svètnik in podvodja v knezoškofjskem semenišču. Ker je bil rajni odbornik Cecilijinega društva in zlasti začetkom društva velik pospešitelj, spodobi se, da mu v našem glasilu postavimo mali spomenik.

Bohinec je bil rojen 23. maja 1850 v Škocijanu na Dolenjskem od poštenih, krščanskih starišev. Njegov oče je bil tedaj v Škocijanu učitelj in organist, pozneje je prestopil v cesarsko službo v Mokronog, kjer je služboval do svojega umirovljenja pri sodnji kot c. kr. kancelist. Žiga se je šolal najprej v Mokronogu pod izvrstnim učiteljem Potokarjem; v 4. razred je prišel v Novomesto, ter ostal ondi do končane šeste gimnazijalke. Bil je jako nadarjen, torej vedno med prvimi. Komljanec, Molek, Bohinec so se menjavali na prvih mestih. Učil se je tudi glasbe, ki se je tisti čas posebno gojila v Novem mestu. Vadil se je na gosli in glasoviru. Peval ni dosti, ker je bil bolj slaboten. Po šesti je šel v Ljubljano v Alojznico in potem v semenišče. Že v svoji mladosti je bil Žiga jako moder mladeneč. V semenišču se je še posebno vnel za vse dobro in vzvišeno. Saj je imel Jegliča poleg sebe, s katerim sta premodrila v tih izbici marsiktero knjigo. Leta 1873. je bil posvečen in primiciral 3. avgusta v Mokronogu. Pošljejo ga na Dobrovo, ker ondodni župnik je bil obnemogel, zgubil govor vsled bolezni. Tovariš mu je bil g. Anton Dolinar-Lučenski; toda nele ljubeznjiv tovariš, marveč vodnik, brat v pravem pomenu. O srečni dnovi na Dobrovi, kjer smo se dostikrat zbirali in navduševali za iste ideale! Kako hitro je vse minulo. L. 1875. je bil konsekričan novi ljubljanski knezoškof, kateri pokliče Žigo k sebi za tajnika in dvornega kapelana. V tej službi ostane do smrti škofove l. 1884. — Bilo je leta 1876., ko smo prišli iz Gradca od velike skupščine cecilijinega društva vsi navdušeni in smo zasejali tudi na Kranjskem cvetko, katero so nam hoteli na vsak način udušiti silni nasprotniki, a † knezoškof je vzel cvetko v svoje varstvo in † Žiga ima pri tem nevenljive zasluge. Cvetka je vzrasla in postala močno drevo, in ni se ravno več bati za njegov obstanek. Žiga je bil prvi blagajnik Cecilijinega društva in si stekel posebne zasluge pri urejevanji župnijskih prispevkov za orglarsko šolo. Imel je prave nazore o cerkveni glasbi. Nekoč pride o priliki kanonične vizitacije s svojim škofom v neko cerkev. Pevski zbor pozdravi višjega pastirja s koralnim „Ecce sacerdos“. Tedaj se izusti: O kako dobro dé srcu, če po dolgem potovanji zopet začuje pristne cerkvene melodije! Srcé njegovo je poznalo divnost prave cerkvene glasbe in jo znalo ceniti. Knezoškof dr. Pogačar oslabi na očeh in tedaj je bil Žiga v resnici njegova desna roka. Za njegove zasluge ga imenuje knezoškof konzistorijalni svètnikom. Po smrti škofovi je bil Žiga premeščen v Trnovo za kaplana. Zelo, zelo se je spremenilo njegovo stališče, a on se je kazal z vsem zadovoljnega in vestno opravljal svoje dolžnosti. Čez leto dan postane podvodja v semenišču. Tu si kmalu pridobi srca bogoslovcev, ki so ga v resnici spoštovali. Leta 1888 ga napade huda bolezen, iz katere si sicer reši, a zasadila mu je kal smrti. Od tedaj ni bil več trden. Šel se je lečit h Kneippu v Würishofen, se precej vtrdil, a vendar ni bil več popolnoma zdrav. V tem času je obiskal tudi Seckau, kjer se benediktini-bajronci odlikujejo z vzglednim koralnim petjem. Lani je doživel srečo, da je blagoslovil zlato poroko svojih starišev. Letošnjo spomlad je jel hirati in ni ga bilo več zdravila zanj. Junaško je prenašal bolezen, dal se večkrat prevideti, tako tudi na dan smrti. Ni se bal smrti. Večkrat je ponavljal: Paratum cor meum. Koliko ljubezen je imel do Boga, pokazal je z besedami, ki je še govoril malo pred smrtjo: O Deus ego amo De, nam prior Tu amasti me itd. Popolnoma je upal v božje usmiljenje in v priprošnjo blažene Device, mnogokrat zaklical: Madonna di Lourdes, pregha per me! Bil je namreč večš laškega in francozkega jezika. Izdihnil je blago dušo ob eni popoldne na dan vseh Svetnikov vpricho svojega spovednika in vse rodbine,

pri katerih je ležal in umrl. Pogreb v soboto 3. novembra ob 4. popoldne je bil prav krščanski. Mil. g. prelat dr. Kulavica ga je zagrebel; mnogo duhovnikov in vsi bogoslovci so ga spremili k zadnjemu počitku. Spodobilo se je, da so njemu, prijatelju in pospešitelju cerkvene glasbe, gg. bogoslovci zapeli žalostinke, pred hišo Mendelssohnov „Beati mortui“, na grobu pretresljivi „De profundis“ od † kanonika dr. Proskeja. Petje je bilo uzorno in tako je prav na grobu uzornega cecilijanca. *)

Izročili smo materi zemlji pobožnega duhovnika, uzornega sinú, moža za vse lepo vnetega. Časten mu spomin med cecilijanci, večni mu mir!

P. H.

D o p i s i.

Škofja Loka, farna cerkev sv. Jakoba. — Po preteku 3 let in pol v tukajšni službi, naj blagovoli „C. Gl.“ sprejeti o mojem delovanju za cerkveno glasbo malo poročilo.

Ko sem prišel v Škofjo Loko v službo, ni imel pevskega zbor niti jednega pevca.**) Imel sem sabo samo enega dobro izurjenega pevca soprana. Po nasvetu č. g. župnika dobil sem dobrega alta in 2 basa; tako smo pričeli z mešanim zborom v prvi sili. Pozneje sem začel poučevati nekaj ženskih in možkih popolnoma z novega; tako, da dela in truda se ni zmanjkalo, poleg obilnega dela kot cerkvenik. Skozi eno leto, še čez, je obstal ta mešani zbor. V tem času se je pelo sledeče:

1. Missa in honorem st. Ceciliae, Ant. Foerster; 2. missa Oswald Joos unisono; 3. missa Felix Uhl op. 8; 4. missa in hon. st. Joannis Bapt., J. Singenberger; 5. maša sv. Trojice, Ig. Hladnik; 6. missa solemnis in III. Credo, choraliter.

Graduale sledeče: Locus iste, Ant. Foerster; Timete Dominum, Ant. Foerster; Benedicta es tu Virgo Maria, Rampis; Viderunt omnes fines terrae, Ant. Foerster; Omnes de Saba venient, J. Carli; Haec dies, ex Lauda Sion, Skuhersky; Regina coeli, A. F.; Sequentia: Veni st. Spiritus, B. Pirnat; Veni st. Spiritus, A. F.; 4. Hymni in festo ss. Corporis, A. Leitner; Pange lingua, Rihar; Benedicta et venerabilis es, recitativ s figurivnem Alleluja, B. P.

Offertoriji sledeči: Domine Deus, Ig. Hladnik; Justorum animae, B. P.; Offert, de Beata, A. F.; Tui sunt coeli, B. P.; Adeste fideles, P. A. Hribar; Reges Tharsis, A. Foerster; Salve Regina, Ave maris stella, P. A. Hribar; Diffusa est, Veritas mea, J. Lavtižar; Terra tremuit, D. Fajgelj; Ascendit Deus, A. F.; Inveni David, Schaller ex Lauda Sion; Mirabilis Deus, za en glas in orgle B. P.; Assumpta est, „C. Gl.“

Tantum ergo smo peli čez 30: iz Cecilije, Ant. Foerster, Rihar in Belar. Slovenskih napevov do 200. Glavna knjiga nam je bila Cecilija. Potem smo rabili „Zbirko sv. Cirila in Metoda“, P. H. Hribar. Pesni sv. R. T., P. H. Sattner; Marijine pesni, Ant. Foerster, P. A. Hribar in Rihar. Requiem sledeči: „C. Gl.“, A. F.; P. A. Hribar in koralni. Te Deum, Fr. Schöpf op. 68., Asperges in Vidi aquam, P. A. Hribar; Asperges, Casp. Ett. „C. Gl.“ Še mnogo bi omenil, pa naj bode dovolj.

Sedaj pride na vrsto možki zbor in ta obstoji stalno okoli 2 leti. Glasov je sedaj: 3 I. tenori, 3 II. tenori, 2 I. basa in 3 II. basi. Lahko bi bil v Škofji Loki, bodi si za cerkveno ali narodno petje, velikanski zbor. A žalibog edinosti ni, ker je preveč strank in vsaka hoče drugo prevladati. Ljudstvo ima veliko veselje in nadarjenost za petje, samo

*) Zakaj ne bi omenili še speva „Libera“ v kapeli sv. Krištofa, ki so ga gg. bogoslovci izvajali tako lepo in umetno, da je neki civilni gospod dejal: Krasno je bilo petje, a najlepši „Libera“.

Vr.

**) Kam pa je bil izginil nekdanji zbor gosp. Carli-ja?

Stavec.

da bi se združili in zjedini in drug z drugim nekoliko potrpeži. Lahko bi se izvežbali izvrstni mešani in možki zbori. Večina ljudstva pa je le za možke zборе, katere posebno čišla in rado posluša. — Pa predaleč sem zašel, naj se povrnem nazaj v cerkveno pevski možki zbor in ob kratkem povem, kaj se je že pelo. Za slovenske napeve rabimo „Cantus Sacri“, Ant. Foerster, večinoma vso; iz Cecilije pojemo tudi večkrat unisono. Pojemo pa tudi veliko pesni za možki zbor od raznih skladateljev, katere sem sam predstavil. Vseh napevov slovenskih znamo 160. Latinske maše sledeče: 1. Missa st. Jacobi, Ant. Foerster; 2. missa solemnis in III. Credo coraliter; 3. missa Oswald Joos, šentgalski koral; 4. missa in honorem st. Bernardi abb. comp. Bernard Pirnat, rokopis; 5. missa Regina coeli, Fr. Arnfelser; zadnja brez Credo. Tantum ergo. Dyk, Ett, Schmidt, Mitterwalner, P. A. Hribar, A. Leban, skupaj 20. Graduale za možki zbor, predstavljene in po potrebi sem tudi sam nekatere sestavil kakor: Benedicta es tu Virgo Maria, po Rampisu transp.; Viderunt omnes fines terae, B. P., rokopis; Omnes de Saba venient, B. P., rokopis; Alleluja, ascendit Deus, „C. Gl.“ VI. l. 4. pril., A. F.; Veni sancte Spiritus, A. F.; Sequentia: Veni sancte Spiritus, B. P., transp.; Hymni: O salutaris hostia, P. H. Sattner, „C. Gl.“, transp.; Pange lingua, Adoro Te, O quam suavis es, Lauda Sion, Rihar; Sacris solemniis, Verbum supernum, A. Leitner transp.; Constitues eos principes, B. P., rokopis; Gloriosus, B. P., rokopis; Benedicta et venerabilis, B. P., rokopis; Dilexisti justiam, B. P., rokopis; Propter veritatem, B. P., rokopis; Locus iste, IX. l. 10. pril., J. Carli; Timete Dominum, „C. Gl.“, A. F., transp. itd.

Offertoriji sledeči: Tui sunt coeli, B. P., rokopis; Adeste fideles, VII. l. 1. pril. G. Rott; Reges Tharsis, B. P., rokopis; Diffusa est gratia, „C. Gl.“, J. Lavtižar, transp.; O Deus ego amo te, C. S.; Scapulis suis, B. P., rokopis; Veritas mea, B. P., rokopis; Terra tremuit, „C. Gl.“, D. Fajgelj, transp.; Ascendit Deus, za 1 glas in orgle, B. P., rokopis; Inveni David za 2 glasa, Lauda Sion, Schaller; Constitues eos principes, za 1 glas in orgle, B. P., rokopis; Afferentur tibi, B. P., rokopis; Recordare Virgo mater, B. P., rokopis; Assumpta est Maria, za 1 glas in orgle, B. P., rokopis; Domine Deus, za 1 glas in orgle, B. P.; Placare Christi munerum, C. S.; Ave Maria, Mart. Budna.

Pojemo pri slovesnih mašah popolnoma liturgično, s predpisanim neokrajšanim tekstom: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus in Agnus Dei. Intr., Com. koralno od istega praznika.

Grad in Offert. se včasih recitira, ako ni primernega moteta in potem se poje Sequentia ali Hymnus od praznika, kakor je v brevirju, ali pa tudi koralni Offertorium.

Pevcev sem poučeval čez 60 možkih in ženskih, samo za cerkveno petje v tem času. Ostalo je stanovitnih samo 10 izmed vseh. Ti so večinoma stanovitni in pridni, imajo veliko veselje do cerkvenega petja. Tukaj naj omenim velečastitega gosp. župnika, da je jako vnet za lepo cerkveno petje. Mnogokrat med letom cerkvene pevce obilno pogosti, za kar smo mu vsi jako hvaležni. Bog mu povrni! Pri taki priliki jih g. župnik navdušuje in z lepimi nasveti pouči, da imajo pevci potem še večje veselje do cerkvene glasbe. Naši pevci so večinoma rokodelci ali kmetijskega stanu. Ko končajo svoje delo doma, pridejo zvečer se učiti, akoravno so že od svojega posla pretrudni. Skušnje imamo 2 na teden, po potrebi tudi več.

Želeti bi bilo, da bi naša lepo opravljena farna cerkev dobila nove orgle vsaj z 18 spremeni, katerih jako potrebuje; sedanjih orgel pluča, osrčje in drugi mehanični deli so že zelo opešali vsled starosti. Za te se dobi malo več leka, da bi prišle v prvotni stan.

Bernard Pirnat, mestni organist.

Razne reči.

Žalostno dolžnost je danes „Cerkv. Glasbeniku“ izvršiti, — naznaniti svojim bralcem smrt dveh plemenitih slovenskih cecilijancev, ter mnogoletnih odbornikov Cecil. društva ljubljanskega: prečastitega gospoda Žige Bohinca, konzistorijalnega svetnika ter podvodje v duh. semenišči, kateri je dne 1. novembra 1894. v 45. letu svoje starosti, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi bolezni mirno v Gospodu zaspal. Ker „C. Gl.“ donša na drugi strani rajnega nekrolog, označimo ga tu le kratko, da je bil blag sin, skrben brat, zvest prijatelj, vzoren duhovnik, iskren cecilijanec — zlata duša, katera si je zaslužila sveti raj. In: blagorodnega gospoda Miroslava Tomca, akademičnega slikarja, posestnika ter bivšega cerkvenega pevovodje v Št. Vidu nad Ljubljano, kateri se je po dolgi in mučni bolezni, okrepan s svetotajstvi za umirajoče, star 42 let, dne 8. novembra 1894. preselil na boljši svet. Bil je rajni idealno navdihnjen mož, spreten orglavec, vesten pevovodja, strogo držoč se cerkvenih pravil navzlic mnogim zaprekam, pevovodja, kakoršnega želimo vsaki cerkvi. — V prihodnji številki prinese „C. Gl.“ kaj več o blagem rajncem; za danes mu le kličemo: R. I. P.!

— † Prof. Karol Konrád. Tudi češki cecilijanci žalujejo nad smrtjo enega svojih najmarljivejših delavcev na cerk. glasbenem polji, in mi z njimi. Dne 3. nov. 1894. umrl je v Pragi velečastiti gospod Karol Konrád, c. kr. profesor veronauka, škof. notar dieceze Budejeviške i. dr. 52 let star. Rojen v Budejevicah l. 1842., v mašnika posvečen l. 1865., bil je gimnazijalni katehet v Táboru in od l. 1893. profesor veronauka na češki novomeški gimnaziji v Pragi. Prof. Konrád je bil mož obširnega znanja gledé teologije in zgodovine ter temeljito izobražen glasbenik. Marljivo kot bučela pisal je mnogo, zlasti pa je njegovo ime zaslovelo po njegovem delu „Dějiny památného pěvu staročeského“. V zgodovini staročeskega cerkvenega ptja veljal je za strokovnjaka. Nabiral je zanjo gradiva po arhivih in knjigarnah na Češkem, Moravskem, v Galiciji, na Ogerskem, Hrvatskem, v Lužici in na Dunaji. Imenovanega dela prišla sta na svitlo dva zvezka; za tretji imel je pokojnik veliko gradiva pripravljene. Vtise svojih mnogih potovanj (tudi pri nas na Kranjskem bil je trikrat) porabil je za časopise in koledarje. Spisal je tudi liturgiko za srednje šole. Slovenec in „C. Gl.“ bil je dober prijatelj. — Ker je blagi rajni umrl nagle smrti, štejemo si v dolžnost, se ga tem bolj spominjati v molitvi, in prav iz dna srca mu želimo, naj počiva v miru.

— Na Dunaji dela se propaganda za naše domače skladatelje. Prvo adventno nedeljo pela se bode v cerkvi „am Hof“ Hladnikova maša „Ave Regina coelorum“. Po Božiči pride v isti cerkvi na vrsto Ant. Foersterjeva instrumentovana „Missa solemnis“ op. 25; njegova gradualia utegnejo se prijeti nekaterih korov.

— G. dr. J. Mantuani predava javno od septembra meseca v obeh višjih tečajih glasbene šole društva sv. Ambrozija glasbeno zgodovino, glasbeno književnost in liturgiko. — Čestitamo in želimo obilno sadu!

— Ustanovil se je odbor dunajskih pospešiteljev prave cerkvene glasbe 17 članov z namenom, dne 6. novembra 1893. umrlemu prof. Jos. Böhm-u, najduhovitejšemu interpretu starejše polifonije postaviti v znak hvalečnosti dostojen spominek. V to svrbo se nabirajo med znanci in prijatelji rajnega doneski, katere sprejema blagajnik odbora, preč. gosp. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan (I. Augustinergasse 7, Wien). Morda se najde tudi med slovenskimi cecilijanci kdo, kateri bi pripomogel k temu častnemu delu. Böhm ni bil le cerkveni glasbenik, temveč tudi Slovan in osobito nam Slovenec naklonjen. Na njegovem koru bilo je vedno nekaj kranjsko-slovenskih dijakov, kateri so peli kot „stipendisti“, dokler so bili manj liberalni; zdaj se baje sramujejo.

— Orglavci rimsko-katoliških cerkvá v Galiciji so poslali na Dunaj deputacijo, katera se je dne 21. novembra pod vodstvom treh galiških državnih poslancev ministru za poduk in bogočastje, dr. vit. Madeyskemu predstavila, mu opisala žalostno gmotno stanje orglavcev ter prosila, naj bi jim vlada pri vrjevanji kongreue kot pomožnemu osobju določila gotovo in boljšo plačo. Minister je rekel, da so mu razmere znane, ter da bode po moči skušal, jim izpolniti željo. — Tudi za naše slovenske orglavce bi bilo treba kaj storiti.

Današnjemu listu pridana je 11. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gujezda. — Odgovorni vrednik glash. priloge Anton Foerster.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.

